

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.04.2013
RT I, 10.07.2012, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
28.06.2012 otsus nr 137

Kaitseväeteenistuse seadusega seotud Riigikogu koosseisu häälteenamusega vastuvõetud seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 13.06.2012

§ 1. Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmine

Euroopa Parlamendi valimise seaduse § 4 lõike 6 punktis 3 ja § 75 punktis 6 asendatakse sõna „kaadrikaitseväelane” sõnaga „tegevväelane”.

§ 2. Kodakondsuse seaduse muutmine

Kodakondsuse seaduse § 26 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 5 lõikes 6 asendatakse sõna „kaadrikaitseväelane” sõnaga „tegevväelane”.

§ 4. Kohtute seaduse muutmine

Kohtute seaduse § 41 lõike 1 punkt 12 ja § 86 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Rahuaja riigikaitse seaduse muutmine

Rahuaja riigikaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse tekstis asendatakse läbivalt sõna „kaitsevägi” sõnaga „Kaitsevägi” vastavas käändes;

2) paragrahvi 5 lõike 2 punktist 3 jäetakse välja tekstiosa „ja Kaitseväe Peastaabi ülema.”;

3) paragrahvi 5 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Vabariigi Valitsus võib kõrgeleohu korral Eesti julgeolekule või Eesti rahvusvaheliste sõjaliste kohustuste täitmiseks kehtestada sõjalise valmisoleku tõstmiseks või mobilisatsiooni läbiviimiseks 18-aastastele ja vanematele kaitseväekohustuslastele, sealhulgas kutsealustele, Eestist lahkumise keelu.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud Eestist lahkumise keelu kohaldamisel toimitakse järgmiselt:

1) määratakse reservis olevate isikute või kutsealuste kategooriad, kelle suhtes keeld kehtib;
2) pärast mobilisatsiooni väljakuulutamist võib Eestist lahkumise keeldu rakendada kõigi 18-aastaste ja vanemate kaitseväekohustuslaste suhtes.”;

4) paragrahvi 14 lõike 3 punkt 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„14) võtab teenistusse tegevväelase, lõpetab või peatab tegevväelase tegevteenistussuhte, nimetab sõjaväelise auastmega ametikohale ja vabastab sellelt ametikohalt kaitseväelasi kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud korras ja oma pädevuse piires.”;

5) paragrahvi 14 lõike 3 punkt 14¹ tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 14 lõike 3 punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„15) annab sõjaväelisi auastmeid oma pädevuse piires.”;

7)paragrahvi 14 lõike 3 punktist 22¹ jäetakse välja sõna „reservväelastele”;

8)paragrahvi 14 lõike 3 punkt 22² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„22²) korraldab sõjaaja ametikohtadele nimetamist;”;

9)paragrahvi 14 lõike 3 punkt 22⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„22⁵) juhib ja korraldab vähemalt 18-aastaste kaitseväekohustuslaste mobiliseerimist, neile mobilisatsioonikäskude edastamist, nende kogunemist ja teenistuskohdadesse toimetamist;”;

10)seadust täiendatakse §-ga 19¹ järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Mobilisatsiooniregister

(1) Mobilisatsiooniregister on andmekogu, mille eesmärk on pidada arvestust sõjaaja ametikohtade täitmise ja mobilisatsiooni korraldamiseks vajalike materiaalsete vahendite üle.

(2) Mobilisatsiooniregistri asutab ja põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Mobilisatsiooniregistri vastutav töötaja on Kaitseministeerium.”;

11)seadust täiendatakse §-dega 21¹–21¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 21¹. Kaitseväeteenistus mobilisatsiooni korral

Mobilisatsiooni korral loetakse kaitseväeteenistuses olev isik tegevväelaseks.

§ 21². Reservis olevate isikute kutsumine sõjalise valmisoleku tõstmiseks korraldatud lisaõppekogunemisele

(1) Sõjalise valmisoleku tõstmiseks võib korraldada reservis olevatele isikutele lisaõppekogunemisi.

(2) Sõjalise valmisoleku tõstmiseks korraldatud lisaõppekogunemisel osalevate reservis olevate isikute arvu kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

(3) Sõjalise valmisoleku tõstmiseks korraldatud lisaõppekogunemise aega ei arvata kaitseväeteenistuse seaduse § 69 lõikes 1 ja § 73 lõikes 1 sätestatud õppekogunemise kestuse hulka ja lisaõppekogunemisele kutsumisel ei arvestata kaitseväeteenistuse seaduse § 73 lõikes 2 sätestatud tähtaega.

(4) Lisaõppekogunemisele kutsumisest teatatakse reservis olevale isikule ühel järgmisel viisil:

1) teade toimetatakse kätte lihtkorras või antakse allkirja vastu;

2) teade avalikustatakse vähemalt ühes üleriigilises ajalehes;

3) teade avaldatakse ringhäälingu kaudu kell 7–22 vähemalt kolmel korral, kusjuures iga avaldamise vahele peab jääma vähemalt üks tund.

(5) Teate avaldamisel ajalehes või ringhäälingu kaudu võidakse selles välja tuua ainult sõjaaja üksuse või reservüksuse nimetus, mille koosseisu kuuluvatele ametikohtadele nimetatud reservis olevate isikute suhtes lisaõppekogunemise kutse kehtib.

(6) Lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest on vabastatud kaitseväekohustuslane, kes:

1) on Riigikogu, Euroopa Parlamendi või Vabariigi Valitsuse liige;

2) on Vabariigi Presidendi, õiguskantsleri, riigikontrolöri, riigi peaprokuröri või Riigikohtu esimehe ametis;

3) on vallavanem või linnapea;

4) kannab vabadusekaotuslikku karistust;

5) on vahi all;

6) töötab või teenib kaitseväeteenistuse seaduse § 76 lõike 5 alusel antud määruses sätestatud ameti- või töökohal, mis on vahetult seotud riigikaitse ülesannete, sisejulgeoleku ja põhiseadusliku korra või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega.

(7) Kaitseväe juhataja või tema volitatud isik võib vabastada ajavahemikul 1. aprillist kuni 1. juunini toimuvast lisaõppekogunemisest füüsilise isiku, kes tegeleb Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete, välja arvatud kalandustoodete tootmisega, kui:

1) isikul on lisaõppekogunemise toimumise ajal reaalne vajadus osaleda Eestis põllumajandustöödel ja

2) lisaõppekogunemisel osalemine võib põhjustada ohu isiku põllumajandustootmise jätkamisele.

§ 21³. Kaitseväekohustuslase kutsumine tegevteenistusse mobilisatsiooni korral

(1) Mobilisatsiooni väljakuulutamisel kutsutakse vähemalt 18-aastased kaitseväekohustuslased Kaitseväge juhataja mobilisatsioonikäsuga tegevteenistusse.

(2) Kaitseväge juhataja mobilisatsioonikäsk tehakse teatavaks käesoleva seaduse § 21² lõikes 4 sätestatud korras.

(3) Mobilisatsiooni väljakuulutamisel ei kohaldata kaitseväekohustuslaste tegevteenistusse võtmisele kaitseväge teenistuse seaduses sätestatud tegevteenistusse võtmise korda.

(4) Mobilisatsiooni väljakuulutamisel tegevteenistusse võetud isikud võetakse tegevteenistusse määramata ajaks.

(5) Mobilisatsiooni väljakuulutamise järel kaitseväekohustuslase tegevteenistusse võtmise korra kehtestab Kaitseväge juhataja.

§ 21⁴. Mobilisatsiooni korral kogunemiskohta ilmumise kohustus

(1) Mobilisatsiooni alla kuuluv kaitseväekohustuslane on kohustatud pärast mobilisatsioonikäsu saamist ilmuma talle teatavaks tehtud kogunemiskohta käsus ettenähtud tähtjaks.

(2) Kaitseväekohustuslasele peavad mobilisatsiooni korral kogunemiskohta ilmumisel kaasas olema talle teatavaks tehtud esemed ja dokumendid.

(3) Mobilisatsiooni korral kogunemiskohta ilmumisel kaasasolevate dokumentide ja esemete loetelu kehtestab kaitseminister määrusega.

(4) Eesti Vabariigi territooriumi vastu suunatud sõjalise rünnaku korral on sõjaaja ametikohale määratud reservis olev isik kohustatud ilmuma varem teatavaks tehtud kogunemiskohta, ootamata ära sellekohast korraldust.

(5) Välisriigis viibiv kaitseväekohustuslane on kohustatud pärast mobilisatsiooni väljakuulutamist viivitamata ilmuma kogunemiskohta Eestis või Eesti Vabariigi välisesindusse.

§ 21⁵. Mobilisatsiooni korral töö- või teenistusülesannete täitmine

(1) Mobilisatsiooni väljakuulutamise järel on mobilisatsioonikäsu saanud kaitseväekohustuslasele õigus keelduda kaitseväge teenistuse välise töö tegemisest ning tema töö- või teenistussuhe peatub kaitseväge teenistuses olemise ajaks, kui käesolevas paragrahvis ei sätestata teisiti.

(2) Mobilisatsiooni korral täidavad riigikaitsekohustust oma ametikohal Vabariigi President, Vabariigi Valitsuse liige, Riigikogu liige, Euroopa Parlamendi liige, riigikontrolör, riigi peaprokurör, ringkonnaprokuratuuri juhtivprokurör, õiguskantsler, riigisekretär, ministeeriumi kantsler, Riigikohtu esimees ja riigikohtunik, riigiprokurör, ringkonna-, maa- ja halduskohtu esimees, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor, Kaitsepolitsei ameti peadirektor, Päästeameti peadirektor, Teabeameti peadirektor, Kaitseressursside Ameti peadirektor, Eesti Panga Nõukogu esimees ja Eesti Panga president, vallavanem ja linnapea.

(3) Vabariigi Valitsus võib lisaks kaitseväge teenistuse seaduse § 76 lõike 5 alusel kehtestatud määrulesele kehtestada korraldusega täiendavad piirangud nende isikute mobiliseerimisele, kes on ameti- või töökohal, mis on vahetult seotud riigikaitse ülesannete, sisejulgeoleku ja põhiseadusliku korra või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega.

§ 21⁶. Mobilisatsiooni korral vabatahtlike tegevteenistusse võtmine

(1) Mobilisatsiooni korral võib vabatahtlikuna võtta tegevteenistusse Eesti kodaniku, kes ei ole kaitseväekohustuslane ja kes on vähemalt 18-aastane.

(2) Mobilisatsiooni korral vabatahtlike tegevteenistusse võtmise korra kehtestab Kaitseväge juhataja.

§ 21⁷. Arstlik läbivaatus

(1) Kaitseväekohustuslase ja vabatahtlikult tegevteenistusse asuda sooviva isiku arstlik läbivaatus viiakse läbi kogunemiskohas.

(2) Tegevteenistusse ei võeta vähemalt 18-aastast kaitseväekohustuslast, kes haiguse või vigastuse tõttu ei ole suuteline täitma teenistusülesandeid.

§ 21⁸. Kogunemiskohta ilmumata jätmine

(1) Vähemalt 18-aastane kaitseväekohustuslane, kes ei saa ilmuda tähtjaks kogunemiskohta või Eesti Vabariigi välisesindusse, on kohustatud viivitamata teatama Kaitsevæele või välisriigis viibimisel Eesti Vabariigi välisesindusele põhjused, mis takistavad tema ilmumist kogunemiskohta või Eesti Vabariigi välisesindusse.

(2) Kogunemiskohta või Eesti Vabariigi välisesindusse ilmumata jätmist põhjendavaks takistuseks loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaitsevæekohustuslase:

- 1) rasket haigust, mis ei võimalda kogunemiskohta ilmuda;
- 2) viibimist vahi all.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud asjaolude äralangemisel on vähemalt 18-aastane kaitsevæekohustuslane kohustatud viivitamata ilmuma Kaitsevække või välisriigis viibimisel Eesti Vabariigi välisesindusse.

(4) Kaitsevægi või Eesti Vabariigi välisesindus tunnistab vähemalt 18-aastase kaitsevæekohustuslase kogunemiskohta ilmumata jätmise tema esitatud tõendite alusel põhjendatuks või põhjendamatuks.

§ 21⁹. Tööaeg

Avaliku teenistuse seaduse tööaja, puhkeaja, töö tegemise aja piirangut, tööaja korraldust, ööajal ja riigipühadel tehtava töö ja ületunnitöö sätteid ei kehti sõjalise valmisoleku tõstmisel ega mobilisatsiooni korral.

§ 21¹⁰. Puhkuse katkestamine

(1) Mobilisatsiooni väljakuulutamise katkestab kõik kaitsevæelaste puhkused ning kaitsevæelased on kohustatud viivitamata ilmuma oma sõjaaja ametikoha asukohta.

(2) Mobilisatsiooni väljakuulutamise ei katkesta rasedus- ega sünnitus-, lapsendaja- ega lapsehoolduspuhkust.”;

12)paragrahvi 22 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põllumajandusministeerium või põllumajandusministri käskkirjaga määratud Põllumajandusministeeriumi valitsemisala asutus moodustab riigi toiduvaru.”

§ 6. Riigikogu valimise seaduse muutmine

Riigikogu valimise seaduse § 4 lõikes 6 asendatakse sõna „kaadrikaitsevæelane” sõnaga „tegevæelane”.

§ 7. Sõjaaja riigikaitse seaduse muutmine

Sõjaaja riigikaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse tekstis asendatakse läbivalt sõna „kaitsevægi” sõnaga „Kaitsevægi” vastavas käändes;

2)paragrahvi 3 lõikes 3 asendatakse sõna „reservvæelased” sõnadega „vähemalt 18-aastased kaitsevæekohustuslased”;

3)paragrahvi 12 lõike 3 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1¹) korraldab vähemalt 18-aastaste kaitsevæekohustuslaste mobilisatsiooni, neile mobilisatsioonikäskude teatavaks tegemist, kogunemist ja teenistuskohadesse toimetamist;”;

4)seadust täiendatakse peatükiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹. peatükk Kaitsevæeteenistus sõjaseisukorra ajal

§ 13¹. Sõjavæelise auastme andmine ja auastme muutmine sõjaseisukorra ajal

(1) Sõjaseisukorra ajal ei kehti sõjavæelise auastme andmisel kaitsevæeteenistuse seaduses sätestatud sõjavæelise auastme andmiseks vajalikud haridusnõuded ja sõjavæelise auastme vanus.

(2) Sõjaseisukorra ajal võib lisaks kaitsevæeteenistuse seaduses sätestatud alandada tegevæelase sõjavæelist auastet süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel.

§ 13². Tegevæelase teenistussuhte lõppemine

(1) Sõjaseisukorra ajal lõpeb tegevæelase tegevæeteenistussuhe:

- 1) surma korral;
- 2) Riigikogu, Euroopa Parlamendi ja Vabariigi Valitsuse liikmeks asumisel;
- 3) kui ta teenistuskoha ülema määratud arsti otsusel ei vasta sõjaseisukorra ajal kehtivatele tervisenõuetele;

- 4) tegevteenistusest vabastamisel;
- 5) teadmata kadunuks jäämise korral.

(2) Tegevteenistussuhte lõpetab Kaitseväe juhataja või tema volitatud isik.

(3) Sõjaseisukorra ajal võib Kaitseväe juhataja või tema volitatud isik tegevväelase tegevteenistusest vabastada, kui tegevväelane saab 60-aastaseks.

(4) Sõjaseisukorra ajal ettenähtud tervisenõuded kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

§ 13³. Tööaeg

Sõjaseisukorra ajal ei kehti tegevväelasele avaliku teenistuse seaduse tööaja, puhkeaja, ööajal ja riigipühadel tehtava töö ja ületunnitöö sätteid. Tegevväelasele peab teenistuse ajal olema tagatud mõistlik puhkeaeg.

§ 13⁴. Puhkuse katkestamine

(1) Sõjaseisukorra väljakuulutamise katkestab kõik kaitseväelaste puhkused ning kaitseväelased on kohustatud viivitamata ilmuma oma sõjaaja ametikoha asukohta.

(2) Sõjaseisukorra väljakuulutamise ei katkesta rasedus-, sünnitus-, lapsendaja- ega lapsehoolduspuhkust.”

§ 8. Vabariigi Presidendi valimise seaduse muutmine

Vabariigi Presidendi valimise seaduse § 2 lõikes 3 asendatakse sõna „kaadrikaitseväelast” sõnaga „tegevväelast”.

§ 9. Rakendussäte

Mobilisatsiooni riikliku keskregistri andmed, välja arvatud kaitseväekohustuslike Eesti kodanike riikliku registri osa käsitlevad andmed, kantakse mobilisatsiooniregistrisse.

§ 10. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. aprillil.

Ene Ergma
Riigikogu esimees